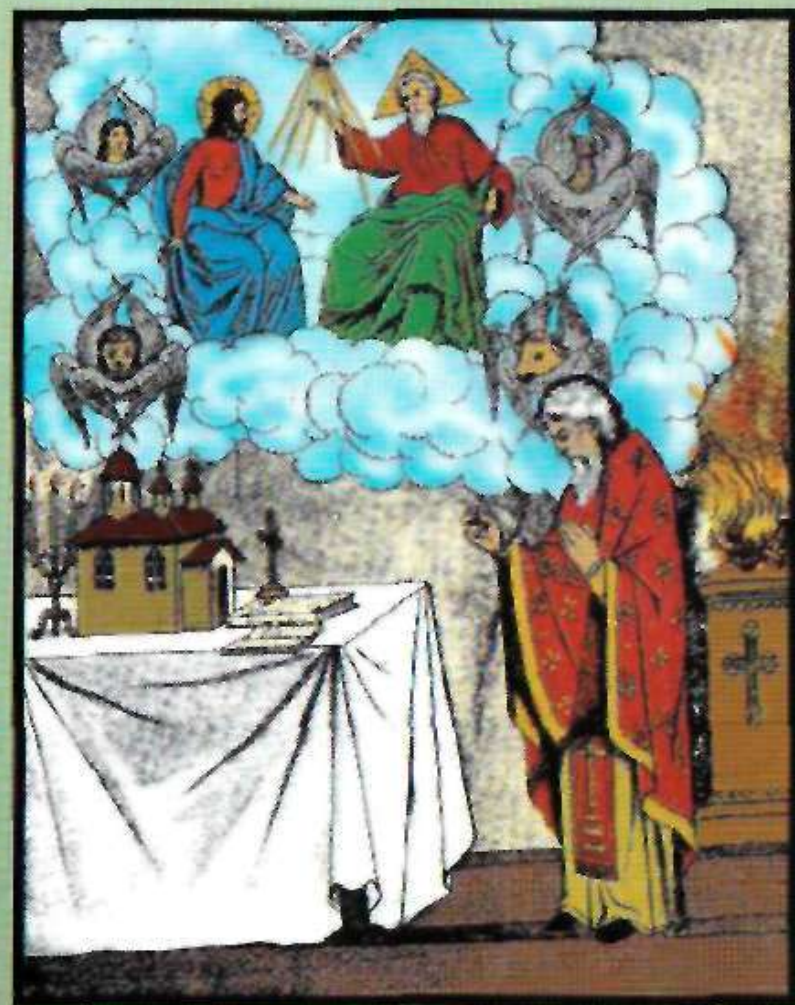

**MINUNILE CARE SE PETREC
ÎN TIMPUL SFINTEI LITURGHII**

DESCOPERIREA SFINTEI LITURGHII

**MINUNILE CARE SE PETREC
ÎN TIMPUL SFINTEI LITURGHII**

DESCOPERIREA SFINTEI LITURGHII

**MINUNILE CARE SE PETREC ÎN
TIMPUL SFINTEI LITURGHII**

*Se tipărește cu binecuvântarea
Prea Sfințitului Părinte GALACTION
Episcopul Alexandriei și Teleormanului*

Editura AGAPIS
București

Editura AGAPIS
Str. Menționii nr. 7
Cod. poștal 72457
Sector 2 - București
Tel. 01/2410673

Tipografia Concordia SRL
Șos. Pantelimon nr. 266
Sector 2 - București

I.S.B.N. - 973 - 9434 - 08 - 8

MINUNILE CE SE PETREC ÎN TIMPUL SF. LITURGHII

E mult de atunci. Sunt peste 900 de ani de când stăpânea în Babilon împăratul Amurat, iar în Arabia, Amfilog. În împărăția lor pătrunsese de mult sămânța creștină. Predicau cu zel episcopi, preoți și călugări, dar mai pe ascuns, căci împărații nu priveau cu ochi buni întinderea Bisericii, văzând părăsite capiștile idolești. Mai bine o duceau schimnicii, care stau să umple deserturile acelor locuri.

În vremea aceea creștinii din Ierusalim și din Iudeea aveau adeseori neînțelegeri cu evreii cei necredincioși, din pricina credinței lor în învierea și înălțarea Domnului nostru Iisus Hristos. Casă bună nu duceau ei împreună de multe sute de ani, dar acum lucrurile mergeau din ce în ce mai rău. De aceea evreii din

Ierusalim, văzând că numărul creștinilor crește și că aceștia se întăresc în credința lor cea de Dumnezeu descoperită, s-au hotărât să ceară ajutor străin ca să scape de dânșii. Au strâns daruri multe și bogate și au ales câțiva dintre dânșii ca să meargă la Babilon.

Aceștia au plecat și cu închinăciuni adânci s-au înfățișat împăratului Amurat, dându-i și daruri, pe care le-au însoțit de multe pări asupra creștinilor: că sunt tare nesupuși, că necurmat răzvrătesc pe oameni împotriva stăpânirii, că au de gând să se ridice cu oaste mare asupra lui, ca să-i dărâme stăpânirea și să-și ridice ei, creștinii, împărăția lor, în Ierusalim.

Strașnic s-a mâniat Amurat împăratul, auzind acestea. Și cum la mânia lui se adăugau mereu pârile, din ce în ce mai multe și mai grele, ale evreilor, a poruncit ca oastea să-i fie gata de război. Apoi a trimis veste - ca un mai-mare și mai tare împărat - și lui Amfilog al Arabiei, ca fără zăbavă să-și ridice ostile și împreună cu ale lui, să distrugă Ierusalimul, să spulbere din temelii Biserica și să șteargă orice urmă de creștin.

În veac să nu se mai pomenească numele lui Hristos. Amfilog n-a zăbovit și-a strâns în grabă

oastea, a unit-o cu cea trimisă de Amurat, prietenul și stăpânul său, și a pornit asupra sfintei cetăți ca s-o dărâme și să risipească Biserica.

Dar Domnul Dumnezeuul nostru, care toate le știe, toate le vede și pe noi toți ne păzește, n-a voit să se împlinească gândul năvălitorilor păgâni și a apărât locul sfintei pătimiri a Fiului Său de urgia vrăjmașilor. Domnul a apărât și și-a întărit Biserica, chiar prin mâna împăratului care venise cu gând de nimicire.

Patriarh al cetății Sf. Mormânt, pe atunci, era prea fericitul părinte Metodie. Când a auzit că vine sumedenie de oști păgâne l-a prins o mare grijă de Biserică și de credincioși. Plin de spaimă că va rămâne turma fără păstor, a găsit cu cale că este bine să se dea în lături din fața vrăjmașului și a plecat în Antiohia. Dar n-a putut lipsi de slujbă dumnezeiescul lăcaș și nici de mângâierea și dulceața ei pe credincioșii rămași în cetate.

De aceea a orânduit pe un preot, anume Ioanichie, să slujească în toate zilele, negreșit, în marea Biserică a Sf. Mormânt iar preotul Ioanichie fiind cu adâncă credință și nemăsurată teamă față de Dumnezeu, făcea tocmai după porunca stăpânului său și după cum și cugetul

lui îi spunea, slujind și înălțând rugăciuni către Domnul, cu lacrimi fierbinți, ca să păzească Biserica și pe credincioșii ei de năvala păgânilor.

N-au trecut multe zile și a venit împăratul Amfilog cu ostile sale, a sfărâmat toată cetatea, trecând-o prin foc și sabie, iar la urmă a trimis să risipească Biserica ce era înălțată deasupra Sf. Mormânt al Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. El însă n-a îngăduit această fărădelege și a acoperit Biserica cu un nor, încât nimeni nu mai putea să o vadă. Mai-marele oștilor s-a întors la împărat și i-a arătat că praf și cenușă s-a ales din toată cetatea, dar că n-a putut găsi Biserica creștinilor. Foarte s-a mâniat Amfilog la vestea aceasta, Nici nu voia să plece fără această ispravă, gândind și la bogăția vaselor și a podoabelor din Biserică. Bănuindu-și generalul, a chemat pe cel mai credincios sfetnic al său, I-a trimis cu o mână de ostași credincioși, să caute Biserica și să iscodească de ce generalul cu oastea cea mare, n-a putut-o găsi.

Din voia lui Dumnezeu, sfetnicul împăratului n-a mai fost oprit de nori să intre în Biserică. Intrând n-a găsit decât pe preotul lăsat de patriarh, care, împreună cu un om de ajutor, se pregătea să slujească Sfânta și Dumnezeiasca

Liturghie. Ca un leu răcnind a sărit păgânul asupra preotului ca să-l prindă, să-l lege și să-l ducă stăpânului înfuriat care aștepta neclintit știri din clipă-n clipă de la credinciosul lui sfetnic.

Dar, o, Doamne! Mare este puterea Ta și nepătrunse sunt gândurile Tale! Iată ai vrut acum să se arate necredincioșilor puterea Ta cea mai presus de oameni și de arme. Căci deodată au înțepenit mâinile păgânului întinse asupra preotului. Țepene ca de fier s-au făcut și nicidecum nu mai putea să se îndoiaie. S-a înspăimântat sfetnicul lui Amfilog și de mare frică a fost cuprins. Acum a văzut el un semn al credinței creștinești.

Cu mintea lui luminată o clipă, a înțeles de unde este acest semn și pentru ce s-a făcut. Și îndată a căzut la picioarele preotului, cerându-și umilit iertare de fapta urâtă ce avea să săvârșească. Preotul însă i-a vorbit cu blândețe, ca unui fiu, nu ca unui vrăjmaș și binecuvântându-l cu semnul sfinte și de viață făcătoarei Cruci, îndată i s-au făcut mâinile sănătoase ca și mai înainte. I-a zis apoi: *"O, tu care ai fost trimis cu gânduri necurate și neîngăduite, după ce ai văzut mâna Domnului nostru Iisus Hristos și iertarea ce ți-a dat prin mine, umilitul și neîn-*

semnatul robul Său, întoarce-te și spune stăpânului tău toate cele ce ai văzut și ți s-au făcut ție”.

Umilit foarte s-a întors sfetnicul la împărat, gândindu-se la pedeapsa ce-l aștepta, dar și la minunea ce se lucraseră asupra lui. Ca un general învins și cu armata nimicită venea; și căzând în genunchi înaintea stăpânului său, i-a spus tot ceea ce a văzut; cum a vrut să-l prindă pe preot viu și să-l aducă înaintea lui, cum i s-au înțepenit mâinile și cum, prin binecuvântarea preotului lui Hristos, s-a făcut din nou sănătos.

Împăratul însă, păgân și cu inima împietrită fiind, n-a crezut săvârșirea minunii lui Hristos, S-a aprins de mânie și s-a jurat pe toți dumnezeii lui că va face grajd din sfântul locaș al creștinilor, pe care, pe urmă îl va strica din temelii spre a risipi în cele patru vânturi locul de adunare al închinătorilor lui Hristos, iar pe preot îl va arde de viu.

La un semn al lui Amfilog îndată s-au strâns ostași mulți, voinici și încercați în lupte, căpitani și sfetnicii lui toți și s-au adus mulțime de cai și cămile. Au încălecat cu toții și, cu împăratul în frunte au purces spre Biserica Sf. Mormânt din Ierusalim. Acolo - o, păgâni

nevrednici - au băgat toate vitele acelea în Sfânta Biserică, intrând și Amfilog cu călăreții săi. În acest ceas preotul se pregătea de slujba Sfintei Liturghii. Și fără să se neliniștească sau să se teamă de cei ce intraseră în Biserică, a ieșit în mijlocul ei - după rânduială - și închinându-se cu frica de Dumnezeu, a rostit rugăciunea aceasta pe care o spun toți preoții ortodocși: *”Doamne, trimite mâna Ta și mă întărește spre slujba aceasta, ca neosândit stând înaintea înfricoșatei Tale Mese, să săvârșesc jertfa cea fără de sânge. Că a Ta este puterea și mărirea în vecii vecilor. Amin”.*

Dar deodată ce vede împăratul? De ce se înfricoșează căpitanii, tremură oastea toată câtă încăpuse - printre vite - în Biserică? Nici n-apucase a sfârși slujitorul lui Hristos ultimele cuvinte a scurtei rugăciuni și îndată toate necuvântătoarele ce se băgaseră în Sf. Locaș au căzut ca lovite de trăsnet și au murit. S-a spăimântat împăratul la vederea acestei mari minuni și s-au înfricoșat toți însoțitorii lui, dar n-au plecat și nici nu s-a repezit vreunul asupra preotului. Ochii tuturor erau ațintiți spre împărat Acesta ar fi vrut să fugă dar îi era rușine. Ceva tainic, din adâncul sufletului său însetat după ceva de

care nu-și da seama, îi spunea să mai stea. De unde știe el ce o să urmeze? Ce l-a pironit în Biserica marelui său potrivnic, Hristos, cel răstignit și înviat?

"Să se scoată toate vitele noastre de aici" a răsunat glasul împăratului și cerând un scaun a zis celor din jurul lui: *"Să ședem și să vedem cum săvârșesc creștinii jertfa lor, ca să putem povesti și noi de aceasta împăratului nostru Amurat"*. Și au șezut, Preabunul Dumnezeu însă nu vrea moartea păcătoșilor, nici a necredincioșilor, ci să se întoarcă și să fie vii.

De aceea a trimis lumina strălucirii sale și a luminat ochii cei împăienjeniți ai sufletului lui Amfilog, care cu mare luare-aminte a stat în ascultarea Dumnezeieștii Liturghii. În vremea aceasta, după ce preotul s-a închinat în mijlocul Bisericii și pe la Sfintele Icoane, a intrat în Sfântul Altar și s-a îmbrăcat cu sfintele odăjdii: După ce s-a spălat pe mâini, iată-l se apropie de jertfelnicul sfânt, iar împăratul nu mai vedea față de om, ci față de înger, mai luminată decât soarele. Așa sunt pfeoții lui Hristos în slujba lor. O mare mulțime de îngeri îmbrăcați în haine albe, strălucitoare și cu fețe luminate, au în mijlocul lor un Prunc minunat și împodobit mai

mai mult decât podoabele cerului și ale pământului, luminat și înfrumusețat foarte.

Preotul îmbrăcat în sfintele veșminte, stând înaintea Sf. Jertfelnic, se pregătește a face slujba Sf. Proscomidii. În acest timp el vede cu ochii sufletești, pe pruncul Iisus, venind înconjurat de mulțimea oștilor îngerești, pentru a se jertfi tainic sub chipul Pâinii și al Vinului.

Lumina Lui, lumina și fețele îngerilor ce-L înconjurau. La Sf. Proscomidie a fost așezat Dumnezeiescul Prunc. Preotul s-a apropiat și luând, după obicei, prescura în mâna stângă și cuțitul cel anume făcut pentru slujbă, numit copie, în mâna dreapta, a zis: *"Junghie-se Mielul lui Dumnezeu, cel ce ridică păcatul lumii, pentru viața și pentru mântuirea lumii"*. A împuns cu copia zicând: *"Și unul din ostași cu sulița coasta Lui a împuns și îndată a ieșit sânge și apă"*. Iar împăratul n-a văzut pe preot împungând prescura, cea anume pregătită pentru slujbă, ci a văzut că a fost înjunghiat acel minunat și Dumnezeiesc Prunc înconjurat de îngeri. O! cine ar putea spune acum mânia lui Amfilog! Tremură din tot trupul, îi vine să sară și să înjunghie el cu sabia de la șold, pe acel preot ucigaș, căruia nu-i este milă de copilul cel preafrumos, cum nu mai văzuse împăratul niciodată.

Înfuriat peste măsură, sare de pe scaun strigând: *"Acesta este ucigaș, că a înjunghiat un așa de frumos Prunc, a cărui frumusețe covârșește toată lumea. Înconjurați Biserica, ca nu cumva să scape el cu fuga, ci să-l prindeți și să-l legați"*. Pentru că avea de gând să nu-l lase să-și sfârșească slujba. Dar puterea cea mare a

lui Dumnezeu a liniștit din nou pe împărat, care mulțumindu-se cu înconjurarea Bisericii, s-a așezat să ia seama la slujba preotului lui Hristos.

Ce vede împăratul acum nu-i vine să creadă! Când au intrat în Biserică și-n altar atâția oameni, câți vede el acolo? Și cum de încap așa de mulți în jurul preotului pe care-l privesc cu evlavie și se roagă împreună cu dânsul?! Căci împăratul vedea cu ochii sufletului său toată nesfârșita mulțime de oameni pentru care se ruga preotul, îi pomenea și aducea jertfă din prescura de jertfa, pentru ei, sfinți și păcătoși, vii și morți. Vedea pe Preasfânta Fecioara Maria, "în haina aurită îmbrăcată și preafrumusețată", stând de-a dreapta minunatului Său Copil înjunghiat, dar totuși viu. Pe Sf. Ioan Botezătorul, cel încins cu curea, aspru și slab de post, pe prooroci, pe Sf. Ilie, care cu rugăciunea lui a încuiat cerul trei ani și șase luni, înălțându-se la cer în car de foc și pe Daniil în groapa cu lei; pe Sfinții Apostoli ai Domnului Hristos și pe toți sfinții, mucenicii și cuvioșii. Toți cu fețe luminate și strălucitoare, deși unii erau plini de răni, cu trupuri sfârtecate, alții uscați de postul pustiului, toți dându-și viața pentru Hristos căruia l se închinau. Și când

preotul a împuns într-un corn al prescurii și curgeau pe Sf. Disc al jertfei, nenumărate farâmituri și zicea: *"Primește, Doamne, jertfa aceasta pentru iertarea păcatelor tuturor fraților noștri cei întru Hristos și pentru tot sufletul creștinului celui necăjit și întristat, căruia îi trebuie mila și ajutorul lui Dumnezeu..."* pe dinaintea ochilor împăratului au trecut mii și mii de oameni, bărbați, femei, copii, cu haine și cu chipuri deosebite, toți mulțumind lui Dumnezeu... dar nu cunoștea pe nici unul, pentru ca Amfilog nu cunoștea de aproape pe nici un creștin. Apoi preotul aducea jertfa pentru fiecare nume de creștin viu ce-i era dat să-l pomenască. Și toți cei pomeniți, pe numele fiecăruia, îndată se vedeau ușurați de greutatea lor, de necazuri și de nevoi. Celor bolnavi li se întorcea sănătatea în trup, fiecăruia i se făcea după cerea sa pe care preotul o pune înaintea Domnului, scotând și părticică.

Dupa aceea preotul ia în mână ultimul corn al prescurii și din nou se roagă. De data aceasta aduce jertfa pentru cei morți: *"întru pomenirea și iertarea păcatelor tuturor celor din veac adormiți intru bună credință: a strămoșilor, a moșilor, a părinților, a fraților... a celor dintr-o*

rudenie, a celor dintr-o seminție cu noi, și a tuturor celor care au adormit întru nădejdea învierii și a vieții veșnice...". Ochii lui Amfilog văd sute și mii de suflete rugându-se, cu Hristos dimpreună, pentru iertarea păcatelor lor cele de voie și a celor fără de voie. Și mai aude ceva. Preotul lui Hristos se roagă pentru toți, oriunde ar fi murit. L-a mișcat până în adâncul sufletului rugăciunea preotului pentru cei pe care *"i-a acoperit apa, marea, râurile, izvoarele, bălțile, puțurile, războiul i-a secerat și cutremurul ha cuprins, tâlharii i-au ucis și focul i-a ars; și fiarelor, păsărilor, jigăniilor și la toată firea celor din mare s-au făcut mâncare; și a celor răpiți fără de veste, arși de trăznete..."*

Și fețele unora erau luminate, ale altora erau întunecate, iar îngerii lui Dumnezeu luau jertfele pentru cei păcătoși și răi, se rugau și ei pentru dânșii, dar păcatele lor fuseseră prea mari pentru ca să nu fie nevoie de o mai lungă rugăciune. De aceea jertfele acestora se aruncau în foc.

O! ce luminoasă stea a răsărit acum! Cea mai luminoasă din toate. Și s-a așezat "deasupra unde era pruncul". Iar acesta, Cel neîncăput, încăpea acum pe discul sfințit din fața preotului,

împreună cu nenumărata ceată a credincioșilor Săi... *'Mare e taina creștinilor'*, se gândește împăratul! Mare și nepricepută, căci vede și nu înțelege. Și nu știe la ce să se oprească mai mult din ce a văzut A uitat că Biserica e înconjurată, a uitat de uciderea preotului, pe care cu câteva clipe mai înainte îl socotea ucigaș... Dar nu poate gândi mult, căci priveliște nouă și minunată se arată ochilor minții sale.

S-a terminat slujba, numită proskomidie, adică slujba pentru pregătirea sfintelor, când se întrebuintează prescură, vin și apă, cele ce închipuiesc trupul, sângele lui Hristos și apa din trupul Domnului. Preotul e în mijlocul ușilor împărătești făcând sfârșitul, sau cum se numește în limbaj bisericesc otpustul utreniei, adică a slujbei de dimineață.

Slujitorul Domnului s-a întors spre Sfânta Masă, se închină adânc, apucă în mâini Sf. Evanghelie și făcând cu dânsa semnul Sf. Cruci, zice cu glas mare, începând sfânta și dumnezeiasca Liturghie: *"Binecuvântată este împărăția Tatălui și a Fiului și a Sf. Duh, acum și pururea și în vecii vecilor"*.

Îndată s-a umplut toată Biserica de lumânări minunate, iar Sfântul Altar de foc dumnezeiesc.

Acestea lumineau fețele celor din Biserică, în care veniseră și câțiva creștini, înfruntând mânia păgânilor.

"Minunată vedere am văzut noi aicea astăzi", a zis împăratul către ai săi. Din ce în ce cade pânza de pe ochii săi, din ce în ce se rărește ceața ce-i învăluisese mintea de când a deschis ochii pe lume, din ce în ce se împrăștie întinericul ce sălășluisese în sufletul lui.

Pe fiecare clipă Amfilog vede și aude ceva nou, tot mai mult înțelege și tot mai adânc pătrunde în înțelesul tainic, în înțelegerea adâncă a jertfei care se aduce de preoți pentru ajutorul și iertarea păcatelor tuturor oamenilor.

Căci glasul preotului se aude liniștit și lămurit: *"Cu pace Domnului să ne rugăm... Pentru pacea de sus...pentru pacea a toată lumea.."* Vedeți? Pace vor creștinii, pace necurmată, pace și rugăciune. Nimic nu-i mai sfânt pe lume și-n viața omului ca acestea. De aceea aproape toate ecteniile creștine sunt pentru pace mai întâi și de aceea toate rugăciunile încep cu: *"Domnului să ne rugăm"*.

O, Doamne! ce de îngeri nevăzuți stau dinaintea tronului Dumnezeului celui viu și se roagă, cu preotul odată, *"pentru pacea de Sus, pentru*

mântuirea sufletelor oamenilor; pentru pacea a toată lumea, pentru buna stare a sfințelor lui Dumnezeu bisericii!" Pentru că niciodată un preot nu se roagă singur. Nici odată și nicăieri. Ci oriunde dimpreună cu dânsul stau la rugăciune sfinții toți, toate cetele îngerești. Da hotărât: nu un om se roagă ci mii și mii de îngeri se roagă prin gura și glasul preotului. Ce mai vedea împăratul când se ruga preotul?

Vedea văzduhul vânzolit de furtuni mari și ploi cu piatră pustiitoare, sau liniștit multă vreme de se usca pământul și piereau viețuitoarele de foame și de sete. Iar când preotul zicea: *"pentru buna întocmire a văzduhului și pentru imbelșugarea roadelor pământului"*, toate se rânduiau și se potriveau cum trebuie, ca tot omul să aibă belșug; și să laude în pace pe Dumnezeu.

Iată marea învăluită de furtună neagră și frământată de valuri năpraznice, iar corăbiile legănate ca niște nuci, aplecându-se într-o parte și în alta, gata-gata să se răstoarne sub talazuri. Iată călătorii din văzduh în primejdii de moarte, ca și pe cei de pe uscat amenințați de vrăjmași și de fiare. Dar îndată toate s-au liniștit stihile s-au împrăștiat. Cuvântul preotului care se ruga

"pentru cei care călătoresc pe pământ, pe ape și în văzduh", a alinat marea, a liniștit-o, a potolit și răzvrătirea din văzduh, cum a înlăturat toate primejdiile călătorilor uscatului. Și toți: vâslași, zburători, călători, cu glas de rugăciune și cu privirea-n sus de mulțumire, aduc slavă lui Dumnezeu că au scăpat din cumpele morții.

Cuvântul preotului, îngerul în trup al Domnului, pe toți îi mântuie, pentru că în rugăciuni întreaga ceată cerească se roagă cu dânsul și *"bineîntocmește văzduhul"*, dă *"belșug roadelor pământului și vremuri pașnice"*, ne izbăvește pe toți de *"tot necazul, mânia, primejdia și nevoia"*. Acestea toate le vedea Amfilog împăratul, cum le poate vedea orice suflet credincios. Iar când preotul, la sfârșitul ecteniei a zis: *Te Preasfânta, Curata, Preabinecuvântata, Mărita, Stăpâna noastră de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu top sfinții pomenind-o"*, iată a văzut împăratul pe Prea Sfânta Maică a lui Dumnezeu pogorându-se din cer, înconjurată de o mare mulțime de îngeri și stând înaintea Sf. Mese, alătura de preot, și-a ridicat mâinile spre cer și cu lacrimi de căldă iubire se ruga la Dumnezeu pentru creștinii care o cinstesc și o cheamă în rugăciunile lor

ca ajutătoare și mijlocitoare către Fiul Său.

A ieșit preotul cu vohodul, cu Sf. Evanghelie în mâini» pe ușa dinspre miazănoapte. El însă nu merge singur, numai cu cele două făclii, aprinse dinainte, ci ochii lui Amfilog văd, un om slab de post și rugăciune, cu haină de păr de cămilă și încins cu curea, pe Ioan Botezătorul care mergea ca un sfeșnic, înaintea lui Hristos cel închipuit de Sf. Evanghelie; văd cum arhanghelii Mihail și Gavriil îl țin unul de o mână și altul, de cealaltă și nenumărate lumini aprinse se duc de sfinții îngerii, care vin împreună cu preotul încet, în mijlocul Bisericii, se pleacă odată cu dânsul, fac metanie până la pământ când acesta a binecuvântat și cu toții pornesc spre Sf. Altar, ținând în cinste mare Sf. Evanghelie, după cuvântul preotului, spus în taină în mijlocul Bisericii: *"Stăpâne Doamne, Dumnezeu nostru, Cea ce ai așezat în ceruri cetele și ostile îngerilor și ale Arhanghelilor, spre serviciul mării Tale, fă împreună cu noi să fie intrarea sfinților îngeri, care sen/esc împreună cu noi și împreună măresc bunătatea Ta "*. Iar după ce au ajuns în Sf. Altar și a zis slujitorul lui Dumnezeu: *"Că sfânt ești Dumnezeu nostru și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sf. Duh, acum și*

pururea și în vecii vecilor", a început să se cânte de mii de Heruvimi și Serafimi, cântarea cea îngerească: *"Sfinte Dumnezeule, Sfinte Tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi"*.

Și-n vremea acestei sfinte cântări îngerești, când preotul se roagă în taină spunând minunata rugăciune: *"Dumnezeule cel Sfânt, care întru sfinți te odihnești, Cea ce cu glas întreit sfânt ești laudat de Serafimi și mărit de Heruvimi și de toată puterea cerească închinat., primește și din gura noastră, a celor păcătoși, întreit sfânta cântare și ne cercetează pe noi cu bunătatea Ta. Iartă-ne nouă greșeala cea de voie și cea fără de voie, sfințește sufletele și trupurile noastre și ne dă nouă să ne închinăm Ție cu cuvioșie în toate zilele vieții noastre..."*, în vremea aceasta când răsuna Biserica toată de măreața cântare îngerească, îngerii ridicau în sus Sf. Jertfe, ținând-o cu mare frică.

La sfârșit a zis cu glas mare Arhanghelul Mihail: *"Să luăm aminte"* iar Gavriil a răspuns odată cu preotul: *"Pace tuturor"*, după ce acesta trecuse după Sf. Masă, ca să aștepte citirea apostolului, zicând cu adâncă sfială întru sine: *"Binecuvântat ești pe scaunul mării împărăției Tale, Cea ce șezi pe Heruvimi, totdeauna,*

acum și pururea și în vecii, vecilor, amin".

De acolo l-au luat doi îngeri și l-au dus de a cădit altarul și jumătate din Biserică. Și când a cădit spre împăratul, acesta nu vede om, ci înger care cădește spre el, se pleacă în fața lui și-l înseamnă cu cădelnița, în chipul Sf. Cruci, iar în rotocoalele de fum mirositor ce se înălțau din cădelniță erau toate jertfele și toate rugăciunile de mulțumire ale creștinilor, pentru binefacerile pe care Dumnezeu le revarsă asupra lor.

Printre zăbrelele groase ale ferestrelor Bisericii s-a strecurat o rază de soare. Toată lumina și toată căldura lui se scurgeau pe acea rază tremurătoare, peste fața preotului, peste hainele lui; toată lumina și căldura Domnului se răsfrânge acum din ochii preotului în sufletul împăratului, care-și pune mâna la piept și se pleacă sfios în fața acestui om minunat, a acestui înger în trup și pe care-l simte mai mare, mai tare și mult mai curat decât dânsul și decât toți preoții împărăției lui Amfilog, împărat al întregii Arabii.

L-au dus apoi îngerii pe preot cu mare cinste, înaintea Sf. Mese, au luat Sf. Evanghelie, au deschis-o stând în ușile împărătești și a început preotul a citi. Deodată a văzut împăratul, care

îngenunchiase, îngeri pogorându-se din cer și stând în jurul preotului. Ascultau Sf. Evanghelie, luau de pe buzele vestitorului cuvintele, unul după altul, le împrăștiau în toată Biserica, în toată lumea, iar după ce s-a săvârșit citirea, îndată s-au întors îngerii, cu laude și cântări Dumnezeiești să-și dea fiecare cuvintele acelea înaintea lui Dumnezeu. Iar din luminile aprinse în fața Sf. Evanghelii, ieșeau raze de luminare a adevărului din Sf. Carte, îi străbăteau întunericul necredinții lui Amfilog și-l împrăștia.

Mare spaimă a cuprins pe împărat, văzând acestea și de mare frică și cutremur a fost cuprins sufletul lui. Năvăleau gândurile în mintea lui, cum năvălesc valurile mării unul după altul, mânate de furtună, căci furtună mare se zbătea și-ntrânsul. Viața lui de până acum întunecată și rece îi trecea pe dinainte într-o clipă, o mâna ceva din urmă și răsărea din locul ei un soare nou. Un stăpân nou, dar nu înarmat, nici puternic ca Amurat, îi venea de undeva de departe, ci unul blând și pașnic, neînarmat decât cu adevărul și neîncins decât cu dreptatea și iubirea. "O, Doamne, își zicea el acum, *ce bine este aici! în ce iad am petrecut eu până acum! Ce întuneric îmi acoperise sufletul! Doamne,*

câți vor fi ca minei Adu-i pe top aici în casa Ta, Doamne al creștinilor, să vadă, să creadă, să se lepede de greșeala și de nepăsarea în care trăiesc și să vadă că nu este mulțumire și liniște sufletească mai mare, decât să stea înaintea Ta!"... Atâta liniște niciodată n-a simțit sufletul lui, fiindcă niciodată n-a îngenunchiat înaintea lui Dumnezeu. De aceea acum privește și ascultă cu mai multă băgare de seamă.

Astfel, când preotul, după Evanghelie, a încheiat ectenia, cu cuvintele: *"Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor"*, împăratul a văzut Cum îngerii mulți au ieșit din altar cu un vas de mir scump și au început a mirui pe credincioși; dar neaflând creștini mulți, care nu veniseră la Biserică de frica împăratului și a oastei lui, a venit un înger și la Amfilog zicându-i: *"Iată noi venim de miruim așa, deși nevăzuți, pe toți credincioșii, ori de câte ori și unde se săvârșește această sfântă slujbă, numită Dumnezeiasca Liturghie. Tot creștinul trebuie să fie miruit de noi. Astăzi însă iată, mirul a rămas, pentru că din cauza ta, a gândului cu care ai venit aici, nu s-au adunat credincioșii la sfânta slujbă. De*

aceea tu vei da seamă de această nelegiuire la înfricoșata judecată a lui Hristos Dumnezeu".

S-a liniștit sufletul împăratului cum se liniștesc apele adânci după potolirea furtunii. S-a deschis mintea lui, a răsărit în sufletu-i sâmburele căinței și sămânța credinței, și a strigat împreună cu credinciosul său sfetnic Mosaip: *"Miruiește-ne și pe noi, că de acum și noi vom fi servitori credincioși ai Dumnezeului vostru Hristos"*. Dar n-au strigat numai ei, ci toți căpitani și însoțitorii lor. Iar îngerul i-a miruit pe toți la rând, începând cu împăratul și îndată au căzut de pe ochii lor ca niște solzi: au căzut solzii necredinței de pe ochii inimii lor!

Smeriți cu trupul și cu sufletul, au șezut cu toții ascultând ecteniile și rugăciunile ce se rostesc în Biserică. La sfârșitul acestora, înainte de a se începe cântarea Heruvicului, în timpul căreia se iese cu Sf. Daruri, când a zis preotul cu glas tremurat *"Ca sub stăpânirea Ta, totdeauna fiind păziți, Ție mărire să înălțăm, Tatăl și Fiului și Sf. Duh, acum și pururea și în vecii vecilor"*, minunată vedere s-a arătat împăratului și celor din Biserică, după cum și astăzi se arată oricărui creștin binecredincios, care calcă în Sf. Locaș cu inima frântă și smerită.

S-au pogorât din cer îngerii cu arme de foc. Duhuri întunecate ale satanei veneau și aduceau pâri asupra preotului, iar îngerii Domnului cei luminați, le-au ieșit înaintea și i-au alungat din Biserică. *"Nimenea nu poate vorbi de rău pe slujitorul și robul Domnului, ziceau ei. El spre această slujbă e sfințit și când o săvârșește, chiar păcate de ar fi făcut cumva, el e curat și luminat ca și îngerul"*.

Se apropia cel mai sfânt ceas al aducerii jertfei celei fără de sânge și satana care n-o poate suferi, pentru că se aduce spre biruința și rușinarea lui, încearcă să bârfească pe slujitorii Domnului Hristos, cei sfințiți prin Duhul Sfânt, ca să îndoiască pe credincioși. Căci multe bârfeli de acestea le șoptesc la urechile credincioșilor. Domnul Dumnezeu însă nu îngăduie aceasta; le va cere El odată socoteală de faptele lor.

Preotul se roagă încet în Sf. Altar: *"Nimenea din cei legați cu poftele și cu plăcerile trupești nu este vrednic să vie, sau să se apropie, sau să servească Ție! Că a servi Ție este lucru mare și înfricoșat însuși Puterilor cereștii.. Pe Tine dar Te rog, Cel ce ești singur bun și binevoitor, caută spre mine păcătosul și netrebnicul robul Tău, și-mi curățește sufletul și inima de cuget*

Precum focul curăță fierul, transformându-l din rece și negru, în arzător și luminos; tot astfel și Dumnezeu, curăță de păcate și sfințește pe Preoții Săi liturghisitori.

rău; îndestulează-mă cu puterea Sfântului Tău Duh, ca îmbrăcat fiind cu darul preoției, să stau înaintea Sfintei Tale Mese și să jertfesc Sfântul și preacuratul Tău Trup și cinstitul Sânge...".

A făcut apoi trei metanii mari, zicând de trei ori cântarea care se cântă și la strană: *"Care pe Heruvimi cu taină închipuim... "Așadar, preoții preînchipuie pe îngerii. Și creștinii pot să ajungă ca "Heruvimii" dacă "se leapădă de grija cea lumească". N-a bănuț degeaba împăratul. Și-i vine și lui să se plece în metanie, cu toți ceilalți din Biserică, odată cu preotul.*

Acesta a deschis Sf. Uși, a cădit, se întoarce închinându-se spre Sf. Masă, vine de se pleacă spre popor cerând iertare: *"iertăți-mă, fraților, pe mine păcătosul"* și iese cu Sfintele Daruri. În dreapta ține Sf. Potir, în stânga Sf. Disc și îndată e înconjurat de mii de îngerii care lumineau calea cu făclii aprinse și umpleau văzduhul cu cântări de laudă.

Vede împăratul pe preot mergând cu Hristos spre Ierusalim, când mulțimea l-a primit cu ramuri verzi, cu stâlpi și cu hainele așternute pe drum, strigând: *"Osana întru cei de Sus, bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului"*. Venea împăratul împăraților ca să

fie prins și răstignit de necredincioșii evrei, cum vedea Amfilog, când preotul a pornit din mijlocul Bisericii spre Sf. Masă.

A pus acolo Sf. Vase, pe Hristos, ca într-un mormânt nou, a închis ușile împărătești și a tras dvera, adică perdeaua, cum Iosif cel cu bun chip" a pecetluit groapa Domnului, cu piatra cea "mare foarte".

De aceea auzea împăratul pe preot zicând, când îl atinse cu Sf. Vase: *"Iosif cel cu bun chip, de pe lemn luând preacurat trupul Tău cu pânză curată înfășurându-L și cu miresme, în mormânt nou îngropându-L, L-a pus..."*, și de aceea vedea fețe de îngerii jelind, cu făclii ca la un mort; lua parte la îngroparea lui Hristos.

A cădit apoi sfântul mormânt, adică Sf. Masă, și îndată au văzut toți cei din Biserică pe Sf. Duh pogorându-se din cer și odihnind peste Sf. Daruri. Toată Biserica s-a umplut de buna mireasmă a Darului Preasfântului Duh, iar Sf. Altar s-a luminat mai mult decât razele soarelui. Căci așa se luminează și strălucește locul unde sălășluiește harul Sf. Duh, așa se curăță orice suflet de credincios și așa vede tot creștinul cu adâncă evlavie și cu neclintită credință...

"Să ne iubim unii pe alții, ca într-un gând să

mărturisim", a strigat preotul și inima lui Amfilog începe a trece peste zăgazurile firii omenești. Începe a simți o nesfârșită dragoste de preot, de cei ce-l ajutau la slujbă, de creștinii ceilalți, de toți și de toate care mărturisesc pe Dumnezeu de Tată, Care este *"întărirea și scăparea" tuturor*, după cum și preotul spunea chiar în acea clipă, sărutând cu sfială, sfintele Daruri, așa acoperite cum erau.

De ce-a văzut atunci împăratul, mult s-a minunat Dumnezeu, Părintele nostru și al Domnului nostru Iisus Hristos, s-a pogorât din cer, dimpreună cu 12 heruvimi; șase de-a dreapta și șase de-a stânga, a sărutat sfânta pâine de pe Sfânta Masă, zicând: *"Acesta este Fiul meu, cel iubit, care curățește păcatele lumii"*. Și îndată s-a suit la ceruri.

"O! în ce întunerec ai trăit până acum, Amfilog, îi spunea cineva la ureche! Vezi tu în ce luminată viață trăiesc creștinii, pe care tu n-ai vrut s-o cunoști și pe care voiai încă s-ospulberi de pe pământ? Această viață ți se deschide și pe de acum. Fii vrednic de dânsa și te roagă lui Dumnezeu cu glasurile care se aud acum..."

"O, Doamne! Ce glasuri dulci! Și-s așa de multe! Ce vorbe minunate spun! "Biserica e

plină de cete îngerești, care toate, îngenunchiate, spun odată cu preotul: *"Cred într-unui Dumnezeu, Tatăl Atotțiitorul, Făcătorul cerului și al pământului.. Și într-unui Domnul nostru Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu..."*

Ascultă împăratul cu adâncă luare-aminte. Aude de nașterea din Fecioară, de răstignire, de îngropare, dar și de învierea Domnului Iisus; aude *de Duhul Sfânt, de o Biserică, de un botez... Aștept învierea morților și viața veacului ce va să fie. Amin"*.

Cum se lipesc de sufletul lui aceste cuvinte minunate! Cum le ține minte și ce limpezire îi așează ele, în zbuciumatul lui suflet! Ce regulă în gândurile cele răvășite! Harul Sfântului Duh, ce a umbrit sfintele Daruri, când preotul legăna deasupra lor acoperământul, parcă s-a pogorât și peste dânsul

S-a sfârșit *"crezul"*, au tăcut îngerii. Dar iată se aude glasul preotului cuprins de o adâncă mișcare sufletească: *"Să stăm bine, să stăm cu frică, să luăm aminte, sfânta jertfă cu pace a o aduce"*.

"De acum se aduce jertfa, își spune Amfilog, ce-am văzut până acum a fost numai o pregătire". Și-ar fi zis mai multe, dacă nu l-ar fi cuprins frica și pe dânsul, când a grăit preotul:

"Să stăm cu frică".

Și toate cetele acelea înaripate ale cerului, care rostiseră "Crezul", îndată au căzut în genunchi, cuprinse de mare frică. Dar o frică dulce, așa cum ai când stai înaintea mamei iubite, sorbindu-i fiecare cuvânt, nu frica aceea de care ești cuprins înaintea vrăjmașilor, frică pe care ți-o dă necunoștința de ce are să se întâmple. Fețele îngerilor însă străluceau de lumină cerească și stau vesele, așteptând în genunchi la rugăciune, stând gata să cânte slavă Domnului Dumnezeuului nostru celui Preaînalt.

Din înălțimea cerului s-a coborât Sf. Duh și sălășluia deasupra preotului, peste care odihnind, l-a umplut de lumina Sa cea Dumnezeiască; iar când acesta a spus ultimele cuvinte: "să luăm aminte, sfânta jertfă cu pace a o aduce", a văzut Amfilog pe Pruncul cel înjunghiat înălțându-se spre cer, de unde s-a întors cu 40 de Serafimi care au înconjurat Sfânta Masă.

"Darul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu și Tatăl, și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi toți", grăiește preotul binecuvântând pe toți cu Sf. Cruce, din ușile altarului. Dar nu binecuvântează el, ci însuși Dumnezeu Tatăl, care atunci»

dă tuturor darul Domnului Iisus; iubirea cea nesfârșită, și Sf. Împărtășire cea de la Duhul Sfânt, puterea, întărirea de a păzi poruncile Domnului și sfințenia ca fiecare să fie "un fiu al lui Dumnezeu".

De aceea și poporul răspunde preotului: "Și cu duhul Tău", ca și asupra lui să se reverse darurile deosebite pe care le împarte fiecare din persoanele Sfintei Treimi. Ce înălțat, ce sus își simte inima și cugetul când a auzit "Sus să avem inimile!" Și nu mulțumește numai preotul când zice: "Să mulțumim Domnului". Și toate cetele cerești și sfinții toți mulțumeau lui Dumnezeu pentru vrednicia de a vedea sfânta jertfa și pentru binefacerile ce le dobândim printr-însa. Așa se roagă și preotul în taină, închinându-se înaintea Sfintei Mese: "Cu vrednicie și cu dreptate este a-Ji cânta Ție, pe Tine bine a Te cuvânta, pe Tine a Te lăuda, Ție a-Ți mulțumi, Ție a ne închina în tot locul stăpânirii Tale.,. Mulțumim Ție și unuia-născut Fiului Tău și Duhului Tău celui Sfânt, pentru care le știm și care nu le știm, pentru facerile Tale de bine cele arătate și cele nearătate, ce s-au făcut spre noi. Mulțumim Ție și pentru slujba aceasta pe care ai voit a o primi din mâinile noastre, măcar

că stau înaintea Ta mii de Arhangheli, cei cu ochi mulți și Serafimii cei cu câte șase aripi, care se înalță zburând".

Cine vine din nepătrunse înălțimi cerești? De unde această lumină orbitoare care a umplut altarul, când preotul grăiește: "*Cântare de biruință, cântând, strigând, glas înălțând și grăind?*" Este Dumnezeu Părintele, Tatăl "*tu-turor celor văzute și al celor nevăzute*" înconjurat de 12 Serafimi, fiecare având câte șase aripi: cu două își acopereau fețele de lumina cea Dumnezeiască, pe care nu o pot suferi, cu două își învăluiesc picioarele, iar cu două zburau și cântau, dimpreună cu nesfârșite cete îngerești: "*Sfânt, Sfânt, Sfânt, Domnul Savaot, plin este cerul și pământul de mărirea Lui*".

Iar preotul adăuga rugându-se încet: "*Cu aceste fericite puteri și noi, iubitorule de oameni, Stăpâne, strigăm și grăim: Sfânt ești și Preasfânt Tu și unul născut Fiul Tău și Duhul Tău cel Sfânt....*"

Și după ce Tatăl ceresc a sărutat pe prea iubitul Fiul Său, S-a înălțat iarăși la ceruri.

Iată se apropie ceasul jertfei celei mai presus de fire. De aceea s-a umplut Biserica de îngeri și toți răspund "*Amin*", când preotul a zis: "*Luați,*

mâncați: acesta este Trupul Meu, care se frânge pentru voi spre iertarea păcatelor". Iar când a grăit, îndemnând: "*Beți dintru acesta toți, acesta este Sângele Meu, al legii celei nouă, care pentru voi și pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor*", a văzut Amfilog ceva foarte ; de mirare: doi îngeri luau păcatele oamenilor și le aruncau în foc de le ardeau. Căci Sângele Domnului curăță pe tot omul credincios, care se împărtășește dintr-însul, de tot păcatul, cum curăța focul fierul de toată zgura.

Toți îngerii au îngenunchiat odată cu preotul; fără să vrea și Amfilog a căzut în genunchi. Căci în vreme ce se cânta "*Pe Tine Te laudăm...*" se sfințește jertfa cea fără de sânge. Preotul se roagă din toată ființa lui: "*Încă aducem Ție această slujbă cuvântătoare și fără de Sânge și cerem, și ne rugăm, și ne cucerim: trimite Duhul Tău cel Sfânt peste noi și peste aceste daruri ce sunt puse înaintea*".

Apoi după ce se roagă de trei ori: "*Doamne, Cea ce ai trimis pe Preasfântul Tău Duh, în ceasul al II-nea, apostolilor Tăi, pe acela Bunule, nu-l lua de la noi, ci ne înnoiește pe noi care ne rugăm Ție*", binecuvintează Sf. Disc cu mână curățită și cu suflet luminat, ca un înger, zicând:

Prefacerea Sf. Daruri în Trupul și Sângele Domnului.

"Și fa pâinea aceasta, cinstit Trupul Hristosului Tău". După aceea și spre potir grăind: *"Iar ce este în potirul acesta cinstit Sângele Hristosului Tău"; "prefăcându-l cu Duhul Tău cel Sfânt",* adaugă la urmă binecuvântând peste amândouă.

Nu mai este pâine, ci trupul lui Hristos cel viu, nici nu mai vede Amfilog vin, ci însuși Sângele lui Hristos, prefăcute fiind, prin nemărginita putere a lui Dumnezeu, pe care împăratul o simte acum când se roagă odată cu preotul.

De aceea e mai mare smerenia și mai adâncă umilința acum, de aceea îngerii cu aripile întinse, le mișcă deasupra sfintelor vase ca să le aperse acoperindu-și fața, pentru că nu pot privi într-una chipul Sf. Jertfe.

Sfântă clipă este aceasta, sfântă și înălțătoare. Acum vede împăratul tot rostul slujbei, toată această minunată pregătire pentru sfințirea Sf. împărtășanii. A fost pătruns și el de fiorul harului Preasfântului Duh care face din prescura slujită, Trupul lui Hristos, din vinul blagoslovit, Sângele Lui, iar prin particulele, care însoțesc pomenirea de către preot, a celor vii și a celor morți, dă sănătate, iertare de păcate și îndeplinirea *"tuturor cererilor cele către mântuire"*.

Pentru că jertfa aceasta fără de sânge, se aduce *"pentru ca să fie celor ce se împărtășesc dintr-însa, spre trezirea sufletului, spre iertarea păcatelor, spre împlinirea împărăției cerurilor, spre îndrăznirea cea către Dumnezeu și nu spre judecată și nici spre osândă. Încă se aduce această slujbă cuvântătoare pentru cei răposați întru credință... și pentru tot sufletul care s-a Săvârșit în buna credință"*. Așa se roagă preotul în Sf. Altar și așa auzea și Amfilog.

Dar deodată, în această adâncă tăcere, se aude un clopoțel. Este cădelnița, pe care mișcând-o preotul în chip de cruce, a zis cu glas mare: *"Mai ales pentru Preasfânta Preacurata, Preabine-cuvântata, mărita Stăpâna noastră de Dumnezeu Născătoare și pururea Fecioara Maria"*.

Mare întunec se deschide înaintea ochilor împăratului. Mai negru decât noaptea fără stele și cu cer căptușit cu nori groși. Este *"întunericul cel mai dinafară"* care se deschide și unde merge un înger să spuie creștinilor de acolo:

- O! creștini nefericiți, creștini numai prin botez, nu și prin credință și fapte, ce căutați acolo? - Să le spuie că vor fi mântuiți din chinurile de acolo prin rugăciunile celor vii ai lor, adăugate fiind și înmulțite prin necurmatele

rugăciuni ale Preasfintei Fecioarei Măria, care într-una se roagă pentru toți credincioșii.

Iar când preotul a rostit din cuvintele Sf. Apostol Pavel (Romani 15,5-6)... *"Și ne dă nouă cu o gură și cu o inimă, a mări și a cânta preacinstit și de mare cuviință numele Tău, al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, acum și pururea..."*, toți ^ei din Biserică au văzut un Serafim ieșind din altar și zicându-le: *"Stați toți cu frica lui Dumnezeu, cu un singur gând laudând numele Domnului"*. Tocmai cum glasul din rugul care ardea, spusese cu mii de ani în urmă lui Moise: *"Scoate-ți încălțăminte ta, căci locul pe care stai este loc sfânt"*. *"Stați deci cu frică și rugați-vă cu preotul odată, care așa glăsuiește în fața Sf. Mese: înaintea ta punem toată viața noastră și nădejdea, Stăpâne, iubitorule de oameni, și cerem și ne rugăm și ne cucerim, învrednicește-ne pe noi să ne împărtășim cu cereștile și înfricoșatele Tale Taine... spre lăsarea păcatelor, spre iertarea greșelilor, spre împărtășirea cu Sf. Duh, spre moștenirea împărăției cerești, spre îndrăznirea cea către Tine, iar nu spre judecată, sau spre osândă"*.

Și când a auzit Amfilog glasul preotului zicând din altar: *"Și ne învrednicește pe noi,*

Stăpâne, cu îndrăznire, fără de osândă, să cutezăm a Te chema pe Tine, Dumnezeul cel ceresc, Tată, și a zice", a și văzut pe Arhanghelul Mihail și Gavriil îngenunchind în mijlocul Bisericii și rostind, împreună cu toți creștinii din Biserică: "Tatăl nostru Care ești în ceruri..." "Pace tuturor", răsună în Biserică.

"Pace, mereu pace vor creștinii, într-una o caută și o doresc ei, iar eu neînțeleptul veneam cu sabia asupra lor, își zicea întru sine stăpânul Arabilor. O, evrei mincinoși și pârători, cum ați clevetit!"

"Capetele voastre. Domnului să le plecați", s-a auzit grăind preotul. Atunci îndată un înger ieșind din altar cu multe cununi de aur în mâini, nevăzut fiind, le pune pe capetele plecate ale credincioșilor. A venit și la împăratul cel smerit acum și cu inima frântă i-a pus o coroană pe cap și ia zis: "Iată, îți dau această cunună ca o încredințare din partea celui de sus, că tu te vei face creștin și vei pătimi munci grele pentru Hristos. În veci de veci vei purta această cunună înaintea scaunului lui Dumnezeu, cum o poartă miile de sfinți patimitori și mucenici pe care i-ai văzut astăzi stând în jurul Dumnezeiescului Prunc".

In timp ce Preotul sta înaintea Dumnezeirii, îngerii se pogoară cu cununi strălucitoare și încununază pe creștinii care s-au ostenit a asculta cu evlavie Sfânta Liturghie.

Pe cât fusese de întristat împăratul până acum, pe atât s-a veselit în sufletul său, auzind aceste cuvinte de pe buzele îngerului și cu lacrimi fierbinți a început a se ruga, ca să nu-l mai depărteze Dumnezeu de această minunată priveliște, să-l facă vrednic de moștenirea Sa și de a intra în rândul drept-credincioșilor pe care i-a văzut laudând pe Domnul atunci, când preotul îi pomenea și-i chema întru ajutor la Sfânta proscomidie,

Pe cât de mare i-a fost bucuria muceniei sale însă, pe atât s-a întristat inima lui Amfilog. Dar acum nu pentru sine, ci-l dorea în suflet pentru alții, socotindu-se pe sine mântuit, deși nu primise Sfântul Botez pe care fierbinte începea a-l dori, ca pe o baie mântuitoare și de viață dătătoare. S-a scârbit împăratul de păcatele oamenilor care vorbeau și sfătuiau în Biserică în vremea sfintei și veșnicei Liturghii. Căci vedea că sunt și de acest fel de oameni în Biserică; dar pe ei ședea călări diavoli întunecați și încornorați, ci mereu îi îndemneau spre vorbele cele deșarte și lumești. Unii puneau la cale cele ale casei, vorbeau de treburi, de vânzări și cumpărări, alții vorbeau de cei din Biserică, de hainele lor, de închinarea lor; unii

râdeau, alții călcau apăsat, tropăiau, grăiau tare sau își băteau joc de semnul Sfintei Cruci, nefacând-o cum trebuie, ci-și însemnau fața, fără nici o tresărire a inimii și fără nici un pic de evlavie, ca un fel de cerc, care nici într-un chip n-aduce cu Sfânta Cruce. Iar diavolii îi îndemneau mereu la acestea, ca să le îndepărteze gândurile, să nu vadă slujba îngerilor și a oștilor cerești, să nu audă cântarea acestora și să nu înțeleagă mântuitoarele cuvinte ale Dumnezeieștii Liturghii, ieșite din gura preotului, omul lui Dumnezeu și purtătorul cuvântului Lui.

"O, oameni nechibzuiți și netrebniți! zicea împăratul. Voi nu știți ce aveți înaintea! Veniți aici ca la o privesc oarecare, să vă desfătați poftele voastre. Voi nu vedeți dracii călărindu-vă și bătându-și joc de voi!.. Veniți-vă în fire și întoarceți-vă gândul la Hristos, al cărui ostaș sunt și eu de azi".

Și-n vreme ce creștinii care îndrăzniseră a intra în Biserică, dimpreună cu împăratul și cu ceilalți sfetnici și ostași ai lui, stăteau cu capetele plecate, Amfilog auzea rugăciunea preotului din altar, deși acesta o spunea în taină: *"Mulțumesc Ție, împărate nevăzutule, care cu puterea Ta cea nemăsurată toate le-ai făcut și*

cu mulțimea milei Tale, din neființă în ființă toate le-ai adus. însuși Stăpâne, caută din cer spre cei ce și-au plecat Ție capetele lor, căci nu le-au plecat trupului și sângelui, ci Ție înfricoșatului Dumnezeu... Tu dar, Stăpâne, cele puse înaintea tuturor, nouă spre bine le întocmește, după a fiecăruia osebită trebuință: cu cei ce înoată pe ape împreună înoată, cu cei ce călătoresc împreună călătorește, pe cei bolnavi îi tămăduiește, Cel ce ești doctorul sufletelor și al trupurilor".

Când preotul și-a încheiat rugăciunea grăind: *'Cu darul și cu îndurările iubirii Tale de oameni, a unuia născut Fiului Tău, cu care împreună bine ești cuvântat, cu Preasfântul și Bunul și de viață făcătorul Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor"*, atunci a văzut împăratul cum se pogoară din cer Dumnezeu Părintele Ceresc, umplând altarul și Biserica de slava și lumina Sa; iar când preotul a luat, cu are frică în mâinile sale, sfântul Agneț și l-a idicat puțin în sus pregătindu-se pentru a grăi: *"Să luăm aminte, Sfintele Sfinților"*, atunci Dumnezeu Tatăl a luat din mâinile lui Sfântul Trup al Fiului Său, L-a împărțit singur, în cele patru părți și a dat preotului zicându-i:

"Primește credinciosule slujitor al Fiului Meu cel iubit, Care a pătit pentru toată lumea. Te-am făcut vrednic de împărțirea cu Trupul și Sângele Fiului Meu, pentru ca și tu să îndrești și să sfințești pe credincioși".

Preotul a luat cu smerenie adâncă și a dus la gură, și pe când mânca, lui Amfilog i se părea că mănâncă foc curățitor. Așa este Trupul Domnului. După ce și-a șters palma cu un burete, s-a apropiat cu cutremur de Sfântul Potir zicând: *"Iată vin din nou la nemuritorul împărat"*, iar împăratul cel Ceresc i-a dus Potirul la buze, zicându-i din nou: *"Primește, slujitorule al Fiului Meu celui prea iubit, care a pătit pentru toată lumea. Iertate să-ți fie toate păcatele tale, prin jertfa aceasta pe care tu ai închipuit-o și ai slujit-o astăzi"*. Stergându-și buzele preotul zice: *"Iată s-a atins de buzele mele va șterge fărădelegile mele și păcatele mele le va curăți"*.

A luat apoi buretele, care totdeauna stă pe Sf. Masă, și adunând toate părticelele și farâmiturile de pe Sfântul Disc: cele pentru sfinți, cele pentru vii și morți... le-a turmat în Sf. Potir spunând: *"Spală, Doamne, păcatele celor ce s-au pomenit aicea, cu cinstit Sângele Tău, pentru rugăciunile Sfinților Tăi"*.

Acum a văzut Amfilog pe toți cei pomeniți de preot și pentru care se pusese pe Sf. Disc părticele din Sfânta Pâine... i-a văzut curățiți de păcate și luminați ca... sfinții. Pe bolnavi i-a văzut

ridicați din pat și din boală, ușurați și în-sănătoșindu-se și mulțumind lui Dumnezeu, pentru aceasta: pe călători i-a văzut feriți de primejdii, căci îngerii îi păzeau pe unii, iar pe alții îi călăuzeau; pe cei lipsiți i-a văzut ajutorați. Pe toți morții pomeniți i-a văzut ușurați de păcatele lor, iar pe cei din focul iadului, îi chinuiau diavolii din ce în ce mai puțin, când preotul se ruga pentru dâșșii, pomenindu-i.

Deasemenea și pe sine s-a simțit Amfilog împăcat și ușurat în sufletul său. Atâtea văzuse și înțelesese el în aceste doua ceasuri de slujbă și așa i se întipăriseră acestea în minte, încât i se părea că-i creștin de mulți ani. Nu mai era Amfilog, mândrul împărat al Arabiei, care intrase în Biserică cu gând rău și care dăduse poruncă strașnică să o înconjoare ca să prindă pe preotul socotit ucigaș. Nu, acum era alt Amfilog. Zburase mândria din sufletul lui, se cutremurase până în adâncul ființei sale de câte văzuse și auzise și cum preotul se rugase și pentru cei care Intră în această Sfântă Biserică... cum și pentru cei care *viețuiesc în acest oraș*", se simțea slobozit de orice greșală.

O! cum dorea să guste și el din izvorul curățeniei și al sfințeniei cu care preotul a venit

în ușile altarului, grăind și chemând cu căldura la sine: *"Cu frica lui Dumnezeu, și cu credință,*

Mântuitorul înconjurat de îngeri, se înalță la cerun.

și cu dragoste să vă apropiați!"... După cep reotul s-a întors din nou în fața Sf. Mese, a cădit zicând încet *"înalță-te peste ceruri Dumnezeule și peste tot pământul slava fa"*, a văzut Amfilog toate cetele îngeresti pogorându-se din nepătrunse înălțimi cerești, au umplut Sfântul Altar și cu cinste și slavă nesfârșită au luat pe Pruncul pe care împăratul îl văzuse înjunghiat iar acum viu, întreg și nevătămat mai luminat decât soarele și L-au dus la cer, spre scaunul Dumnezeirei, cu multe cântări Dumnezeiești, așa cum numai îngerii pot și știu a cânta.

De mare frică a fost cuprins Amfilog împăratul, văzând acestea! Tot sufletul său se cutremura. Dar nici nu se mira. Înțelegea că Dumnezeu Hristos, "se sfarmă și se împarte, Mielul lui Dumnezeu cel ce se sfărâmă și nu se desparte, cel ce se mănâncă pururea și niciodată nu se sfârșește, ci pe cei ce se împărtășesc îi sfințește". Acum începea să i se dezlege în minte toate tainele creștinești. Iar când preotul s-a întors în ușile Altarului și a zis: "Bindecuvântarea Domnului peste voi, cu al Său dar și cu a Sa iubirea de oameni, totdeauna acum și pururea și în vecii vecilor", așa de mic s-a simțit față de acest om a lui Hristos, așa de întunecată și de pierdută-n

zadar i se părea viața trăită până acum, așa de departe de Pomnul, de dulceața și de mântuirea pe care numai El o poate da, încât, nu s-a mai putut ține și a căzut cu fața la pământ strigând: "Fie-ți milă și de mine păcătosul, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, și mă miluiește. Și tu, părinte, roagă-te Stăpânului și Domnului tău pentru mine mult ticălosul, cel ce prea mult am păcătuit. Roagă-te să se îndure și de mine și să mă scoată din întunericul păgâ-nătății, în care am trăit din pântecul maicii mele, ca să nu pier în veci".

Și îndată s-a auzit un glas zicând: "Botează-te și te vei mântui, intrând în ceata sfinților, pe care i-ai văzut astăzi aici".

Când preotul a zis: "*Drepti primind Dumnezeieștile, sfintele, nemuritoarele... ale lui Hristos Taine*", iată un înger a venit și a luat toate păcatele preotului ce erau scrise pe o foaie albă de hârtie și le-a aruncat în foc, zicând: "*Sângele cel sfânt a lui Hristos Ie-a curățat*", rămânând preotul curat și luminat. Atunci împăratul a strigat: "O, tu, părinte, ajută neputinței mele, tu cel curățit de focul cel dumnezeiesc". S-a sculat apoi, a stat drept și iată sfințitul slujitor al altarului a venit la dânsul cu anafora,

căruia, ca să-l ispitească, i-a zis: "Ce-mi aduci mie aceste sfarâmituri de pâine? Eu te-am văzut ca ai tăiat *un* prunc mai luminat decât soarele ȘI din trupul Lui ai mâncat. De ce nu-mi aduci și mie ca și eu am văzut azi toată slujba ta cunosc acum și cred în Domnul Iisus Hristos" foarte s-a mirat preotul de acest răspuns al împăratului, neștiind el de dumnezeiasca descoperire ce i se arătase; dar îndată s-a luminat de Duhul Sfânt, a înțeles minunata arătare și i-a răspuns împăratului, smerindu-se pe sine- "Mai bun ești tu înaintea lui Dumnezeu, decit mine nevrednicul căci eu am slujit această pâine așa cum mi s-a dat și după cum s-a lăsat de la Sf. Apostoli și se obișnuiește de sute și sute de ani. Spre slujba aceasta am fost și sfințit de Dumnezeu prin rugăciunile și punerea peste mine, a mainilor stăpânului meu Arhiereul Acum nici nu știu a grăi mai mult. După cât cunosc însă, ce ți s-a arătat astăzi în acest sfânt locaș, ai văzut cu ochii tăi și ai auzit cu urechile tot ce înseamnă și ce închipuie slujba noastră, Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie. Zic înălțimei tale sa primești această anaforă, care este dar bisericesc, iar după ce te va lumina Domnul prin darul Sfântului Botez, vei primi și această

taină Dumnezeiască a Prea Sfântului Trup și Sânge al Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos". Răspuns-a pe dată Amfilog și toți ai săi: "Botează-ne pe noi o, tu, Sfințită slugă a lui Hristos, Dumnezeiescul Prunc, pe care L-am văzut azi pe brațele tale". "Mie nu-mi este îngăduit, a răspuns Ioanichie, ca eu preot să botez pe un împărat, ori pe boierii lui, fără blagoslovenia stăpânului meu, patriarhul. Sfătuiesc deci, pe Domnia ta, să trimiți la Antiohia să vie patriarhul, care din pricina prigoanei tale a plecat de aici și el te va Boteza".

S-a luminat împăratul și fără zăbavă a trimis la Antiohia mai mulți boieri, scriind patriarhului ce dorință îi frământă sufletul și rugându-l fierbinte să vie să-l lumineze prin baia Sf. Botez, căci Dumnezeu, i-a descoperit înfricoșata taină a credinței și amar se căiește de cele ce a săvârșit în viață până atunci». Cine poate spune mirarea patriarhului când a primit scrisoarea împăratului Amfilog? S-a veselit și a mulțumit cu multă rugăciune lui Dumnezeu, care face din vrăjmași prieteni și din împărați păgâni, creștini de rând și mucenici aleși. Pe cât de cu grabă și-a trimis Amfilog solii, pe atât de grabnic a plecat și patriarhul cu dânșii spre ierusalim.

Când i s-a adus vestea împăratului că se apropie patriarhul» îndată a poruncit să se strângă toată oastea. S-au împodobit cu toții și au ieșit întru întâmpinarea alesului Domnului, patriarhul Metodie.

Acesta vedea și nu credea. I se părea meșteșugită înșelăciunea păgânului și grea cursa în care l-a prins. își închipuia că scrisoarea stăpânului Arabilor și cuvintele lui cele dulci și smerite, au fost numai un laț cu care să-l prindă și să-l ucidă.

"O, Doamne, făcă-se voia Ta. De moarte am plecat din Ierusalimul asupra căruia venea acest păgân și iată, Tu m-ai adus tot în mâinile lui. Făcă-se voia Ta, acum și pururea și în vecii vecilor". Așa grăia întru sine patriarhul Metodie. Veneau unul către altul: împăratul Amfilog cu inima frântă și smerită, ca să se închine botezătorului său, Sf. Metodie, acesta, lăsându-se cu totul în voia Domnului, să vadă pe cel ce așa de cu vicleșug îl prinsese. Dar când s-au apropiat, a descălecat împăratul de pe frumosul lui armăsar și a căzut în praful drumului, strigând dintru adâncul sufletului sau: "Bine ai venit, părintele și luminătorul sufletului meu. Binecuvântează-mă și te roagă pentru mine

nevrednicul robul tău".

Închinăciunea împăratului și glasul lui duios, i-au spus patriarhului că era adevărată scrisoarea, că nu e nici o înșelăciune. L-a ridicat de jos pe împărat, l-a îmbrățișat, l-a sărutat ca pe un frate bun, și au intrat amândoi în cetate. Amfilog, puternicul stăpân al Arabilor, plângea.

"De ce plângi, o, împărate?" a grăit Metodie. "Pentru fărădelegea ce am săvârșit, părintele meu. Cum am dărâmat sfânta cetate, câte vieți le-am stins în mormânt, neștiind ce fac! Și cum voiam să spulber din temelii și Sf. Biserică, iar pe voi să vă șterg de pe fața pământului":

"Așa a îngăduit Dumnezeu, împărate, ca sângele celor uciși de tine să fie prețul luminării tale, tocmai cum sângele lui Hristos, a fost și este prețul răscumpărării noastre a tuturor din robia păcatului. Tu nu-i plânge pe cei morți, plânge viața ta cea păcătoasă de până acum și nu uita că, dacă mântuirea ta a fost plătită cu atâta jertfă de sânge și de vieți omenești, și viața ta va fi jertfa pentru slava lui Dumnezeu, pentru izbândirea și întărirea altora".

Pe toți i-a botezat patriarhul în Biserica Sf. Mormânt cea făcătoare de minuni, ca și cea povestită aici: pe împărat, pe sftnici, pe căpitani

și pe toată oastea lui și slujitorii. Nu mai era acum stăpân și slugă, ostași și căpitani. Toți se simțeau frați, și toți se vedeau slugi plecate ale unui singur stăpân, Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

Le-a arătat apoi în cuvinte calde tot firul credinței creștine, le-a deslușit jertfa Domnului nostru Iisus pentru noi, întărindu-i pe toți în cele ce au văzut și au crezut.

..."Să spuneți acestea în toate laturile pământului în care veți merge. Să fiți pretutindeni martori ai acestei dumnezeiești minuni pe care Hristos a lucrat-o înaintea ochilor voștri, iar credința și faptele voastre să strălucească înaintea oamenilor, pentru slava Domnului Dumnezeu. El va fi cu voi în toate zilele voastre, vă va lumina și vă va întări. Lui să vă rugați și numai Lui să-i cereți ajutor. Și spuneți tuturor ce se săvârșește în timpul slujbei Dumnezeieștii Liturghii, ca să știe toți ce ați văzut voi aici, pentru că Domnul v-a descoperit aceasta, ca toată lumea să cunoască, ce înseamnă această Sf. Slujbă!..

"Și iată... acum mi se arată Hristos Domnul și-mi spune că și voi veți pătimi pentru numele Lui. Dar să nu vă smintiți, căci "cel ce rabdă până la sfârșit, acela se va mântui". Veți fi puși

la încercări și la munci grele când veți mărturisi pe Hristos, și veți muri strigând ca tâlharul de pe crucea Golgotei: "Pomenește-mă Doamne, când vei veni întru împărăția ta". Cununi de mucenicie sfântă și veșnică, ca aceea pe care ai văzut-o, o, împărate, în mâna îngerului la sfânta Liturghie, vor străluci pe capetele voastre. încă și minuni se vor lucra de Domnul prin voi. Căci voi sunteți de acum, vase alese ale Lui, vrând să arate lumii tăria credinței voastre. A voastră va fi împărăția lui Hristos și a Lui slava și cinstea, tăria și puterea în vecii vecilor. Amin..." Multe le-a vorbit patriarhul, cât nu se mai saturau ei ascultându-l și mult s-au rugat pentru dânșii. Spre seară s-au despărțit cu jale mare și lacrimi multe. N-a vrut însă să-i lase orfani și le-a dat pe preotul Ioanichie să-i învețe și să le fie părinte și tovarăș: iar aceasta mult a bucurat pe împărat și pe toți ai lui...

întoarcerea lui Amfilog cu oastea lui cea numeroasă și cu crucea în frunte, nu mai era cu zgomot și cu zăngănit de arme. Toți erau tăcuți parcă n-ar fi fost înarmați, dar veseli. Veseli de dumnezeiasca schimbare ce se făcuse în viața lor și ardeau de dorința de a povesti și celor de acasă minunea pe care Dumnezeu Ie-o

descoperise.

Când împăratului Babilonului, Amurat, i s-a adus vestea întoarcerii lui Amfilog cu toată oastea, i-a ieșit întru întâmpinare. "Unde sunt robii, unde-s prazile? zicea el către sfetnicii săi. Oastea mea a fost biruită? Și de ce au steag nou, cu două bețe puse cruciș?"

Amfilog i-a vorbit de o biruință strălucita, dar nu de a oastei și a lui, ci de biruința lui Hristos, povestindu-i cu deamănuntul tot ce se întâmplase, tot ce văzuse și simțise la slujba creștină a Liturghiei din Biserica cea mare a Ierusalimului..."Coroana biruinței Domnului și cea mai măreață dovadă a acestei biruințe, iat-o, luminate împărate: eu sunt creștin. M-am botezat cu toată oastea, boierii și căpitanii, iar steagul acesta din fruntea oștirii este crucea pe care a fost răstignit Hristos, Dumnezeu nostru, de către evreii cei zavistnici, care te-au stârnit și pe tine la război".

Cumplită mânie a cuprins sufletul nelegiuitului Amurat. Dar tot n-a crezut ce a auzit, așa de neașteptată a fost această veste. De aceea i-a poruncit' "Să mergi acum îndată, și-n fața mea și a oastei mele, să te închini zeilor noștri și să le aduci jertfe; de nu, de moarte grozavă

vei pieri tu și tot neamul tău, ca și cei ce vor face ca tine".

"O, mărit și bogat împărat al Babilonului, a răspuns Amfilog, cum nu crezi tu cele ce-ți spune inima mea?" Am plecat de aici cu gândul de a îndeplini porunca ta și dorința mea. Am dărâmat cetatea Ierusalimului, am trecut-o prin foc și sabie, apoi m-am pornit să dărâm și Biserica, să nimicesc pe toți cei ce se numesc creștini, după numele Dumnezeului lor, Hristos. Stăpânul lor, patriarhul, fugise de groaza oastei și a numelui meu. Deasemeni și mulți credincioși cu dânsul. Am intrat în Biserică să văd cu ochii mei slujba lor. Și, o, stăpâne Amurat, nu poate limba și nu-s în stare buzele mele a spune ce-am văzut acolo. În Biserica creștinilor nu slujește un om, un preot, ci printr-însul și cu dânsul slujesc mii de îngeri, odată cu el aducând slavă lui Dumnezeu și jertfa cea fără de sânge. Dumnezeu lor, și de acum al nostru, Hristos, este Fiul lui Dumnezeu, făcătorul tuturor celor văzute și al celor nevăzute. El S-a dat de bunăvoie jertfă pe cruce, pentru iertarea păcatelor tuturor celor care cred într-însul și se împărtășesc cu Trupul Lui cel Sfânt și cu Sângele lui cel scump.

Am văzut cum preotul împunge într-o pâine, dar îngerii Domnului îmi arăta că înjunghia un prunc nevinovat ca un miel... La dreapta Lui sta Sfânta Lui Maică și Fecioară-n veci, la stânga cetele tuturor sfinților. Toate păcatele celor pomenți acolo le curăță Domnul, aruncându-se în foc de sfinții îngeri.

Am văzut cum din gura preotului luau îngerii cuvintele învățăturii lui Hristos și le duceau pretutindeni. Cine are urechi de auzit, aude.

Am mai văzut cum slujitorul acela al Bisericii îngropa pe Hristos după ieșirea cu sfințele daruri; cum pâinea aceea și vinul se prefăceau prin puterea lui Dumnezeu, în însăși Trupul și Sângele Domnului Hristos. Și când se împărtășeau dintr-însele foc luau, de-i curăța pe cei ce le gustau cu frică de Dumnezeu și-i făceau ca îngerii.

Slujitorul lor și al meu, pe care l-am și adus cu mine, deși e om, atunci la slujbă e luminat și curat ca îngerul. E înger în trup omenesc. Pleacă-te înaintea lui, înaintea acestui curățit și sfințit om al lui Dumnezeu.

O, împărate, nu mai pot spune ce-am văzut!... E așa de dulce viața cu Hristos, atâta mulțumire îți toarnă în suflet harul Lui și atâta

liniște și dragoste în inimă, că nici nu bănuiești. Crede și tu în Hristos, botează-te ca și noi care ne-am întors din Ierusalim și te vei învrednici și tu să vezi cu ochii tăi aceea ce buzele mele nu-s în stare să spuie, ce-am văzut și ce-am auzit. Rogu-te împărate, pentru mântuirea ta și a lor tăi, nu mai rămâne în credința de până acum, nu mai sălășlui în întunerec, ci vino la lumina lui Hristos, ca să nu fie vai și amar de voi!., Am văzut draci călărind pe cei necredincioși și cântărindu-le păcatele pe care îngerii nu le puteau șterge, așa erau de multe și de grele. Acești spurcați te vor chinui și pe tine în veșnicile munci ale focului nestins dacă nu ascuți chemarea lui Hristos, făcută prin mine nevrednicul robul Său, căruia eu mă închin de acum întotdeauna împreună cu toți ai mei. El e Dumnezeul Tare și veșnic viu, nu lemnele și pietrele moarte, ca idolii tăi; de aceea nu putem aduce jertfa decât lui Hristos, căruia suntem gata să-l jertfim chiar viața noastră. Pentru că noi vom trăi cu Domnul în veci, pentru aceasta nici nu ne temem de moarte. Hristos este cu noi. Și cum a murit El ca să ne învețe cuvântul adevărului și al vieții veșnice, tot așa suntem și noi gata să murim cu trupul pentru numele Lui...".

N-apucă să-și sfârșească Amfilog cuvântul și o poruncă scurtă răsună. Ca un leu răcnind Amurat a strigat: "Tăiați capul nelegiuitului".

Și deodată s-a veselit privirea lui Amfilog, i s-a luminat fața ca soarele, și-a îndreptat ochii spre cer și a grăit "Doamne Iisuse Hristoase, primește-mă și pe mine păcătosul robul Tău". Ochii lui nu s-au închis când i s-a rostogolit capul, ci tot în sus căutau, limpezi, iar buzele lui parcă mereu strigau: "Doamne Iisuse, Hristoase, primește-mă și pe mine păcătosul robul Tău".

Și cununi de aur străluceau pe capetele tuturor celor ce piereau, cât s-au înspăimântat toți ostașii lui Amurat și chiar el însuși.

Atunci s-a auzit mare glas de laudă pentru Hristos. Și nimeni din ucigași nu pricepeau de unde le venea această putere nemaipomenită de a primi moartea cu bucurie, pentru că prin moarte ei primeau viața (Ioan 8,5-1).

Astfel s-a arătat câtă putere revărsă în suflete credința nezdrușcinată în Hristos care luminează și întărește pe om și s-a plinit și cuvântul patriarhului Metodie, că vor primi cununa mucenicească pentru Hristos și de la Hristos Dumnezeu nostru, a căruia este puterea și slava în veci. Amin.

Maica Domnului se roagă în genunchi pentru creștini în timpul Sf. Liturghii

*Creștine nu-ți mai încărca sufletul cu păcate, chiar și
în Sf. Biserică, grea e pedeapsa lor!*